

ΕΡΜΗΝΕΙΑ

ΕΙΣ ΤΟ ΚΑΤΑ

ΜΑΤΘΑΙΟΝ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΤΗΣ Θ'. ΚΥΡΙΑΚΗΣ.

Οσα διαλαμβάνει τὸ σημερινὸν εὐαγγέλιον φαίνονται διηγήματα ἀπλᾶ, ἴστοροῦντα ὅσα συνέβησαν, ὅτε ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς τῇ δυνάμει τῆς θεότητος αὐτοῦ περιεπάτησεν ἐπάνω εἰς τὴν θάλασσαν, καθὼς περιπατῶμεν ἡμεῖς ἐπάνω εἰς τὴν ἔηράν γῆν· αὐτὰ δύμας περιέχουσι νοήματα θαυμαστὰ καὶ ψυχοσωτήρια. Ἀλλὰ καθὼς μόνοι οἱ καταβαίνοντες εἰς τὸ βάθος τῆς θαλάσσης εὑρίσκουσι τοὺς πολυτίμους μαργαρίτας, οἵτω καὶ οἱ ἔξερευνῶντες τὸ βάθος τῶν λόγων τοῦ Θεοῦ εὑρίσκουσι τὰ σωτήρια νοήματα· τοῦτο δὲ ἐφανέρωσεν διὰ προφήτης ^{ψα. 106, Δαβίδ,} ^{23, 24.} ὅτε εἶπεν, « Οἱ καταβαίνοντες εἰς

» θάλασσαν ἐν πλοίοις, ποιοῦντες ἔργασίαν
» ἐν ὕδασι πολλοῖς, αὐτοὶ εἰδόν τὰ ἔργα
» Κυρίου, καὶ τὰ θαυμάσια αὐτοῦ ἐν τῷ
» βυθῷ ». διὰ τοῦτο καὶ ἀλλαχοῦ εἶπε·
« Μακάριοι οἱ ἔξερευνῶντες τὰ μαρτύρια ^{αὐτ.} ^{118, 2.}
» αὐτοῦ ». Καταβῶμεν λοιπὸν καὶ ἡμεῖς
νοερῶς εἰς τὸν βυθὸν τῶν ἀναγνωσθέντων
λόγων. κοπιάσωμεν πολυπραγμονοῦντες τὸ
βάθος τῶν πνευματικῶν ναμάτων, ἵνα ἀ-
ναβιβάσωμεν τοὺς νοητοὺς μαργαρίτας τῶν
θείων ἐννοιῶν, καὶ ἰδωμεν τοῦ Κυρίου
Ἰησοῦ τὰ ἔργα, καὶ τὰ θαυμάσια αὐτοῦ.
ἔξερευνήσωμεν καὶ ἡμεῖς τὰ σημερινὰ
εὐαγγελικὰ λόγια, διότι αὐτὰ εἰσὶν αἱ μαρ-

τυρίαι τῆς θεότητος τοῦ σωτῆρος Χριστοῦ
αἱ ὁδηγοῦσαι ἡμᾶς πρὸς τὴν μακαρίαν ὁδὸν
τῆς αἰώνιου σωτηρίας.

<sup>Ματ. 14,
22.</sup> Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἦνάγκασεν ὁ
Ἰησοῦς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἐμβῆ-
ναι εἰς τὸ πλοῖον καὶ προάγειν αὐ-
τὸν εἰς τὸ πέραν, ἵνα οὖ ἀπολύσῃ
τοὺς ὄχλους.

Τὰ λόγια ταῦτα ἀνεγνώσθησαν, καὶ
εἴη γήθησαν εἰς τὸ εὐαγγέλιον τῆς παρελ-
θούσης κυριακῆς ἐπανέλαβε δὲ αὐτὰ ὁ
ποιήσας τὰς περικοπὰς τῶν κατὰ πᾶσαν
κυριακὴν εὐαγγελίων, ἵνα ἀκολουθήσῃ τὴν
σειρὰν τῆς διηγήσεως· διότι μετὰ τὸ θαῦ-
μα τῶν πέντε ἀρτῶν ἦνάγκασεν ὁ Ἰησοῦς
τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ἵνα ἐκεῖνοι μὲν ἀπέλ-
θωσιν εἰς τὴν Βρεθαΐδα πρὸ αὐτοῦ, αὐτὸς
δὲ ἐν τοσούτῳ ἀπολύσῃ τὰ πλήθη τὰ
ὑπ' αὐτοῦ τραφέντα καὶ χορτασθέντα·
ἐπειτα, ἀπολύσας αὐτά, ἀνέβη εὐθὺς εἰς
τὸ ὅρος.

<sup>Ματ. 14,
22.</sup> Καὶ ἀπολύσας τοὺς ὄχλους, ἀνέ-
βη εἰς τὸ ὅρος κατ' ιδίαν προσεύ-
ξασθαι· Οὐκίας δὲ γενομένης, μόνος
ἡν ἐκεῖ.

Οτε ὁ Ἰησοῦς Χριστός, ὡς ἀνθρωπος
καὶ ἀρχιερεὺς ἡμῶν, προσέφερε πρὸς τὸν
θεὸν τὰς ὑπὲρ ἡμῶν δεήσεις, πρῶτον μὲν
ἀπέλυσε τοὺς ὄχλους, εἶτα ἀνέβη εἰς τὸ
ὅρος, μόνος δὲ ἐκεῖ προστύχετο ἕως τὸ ἔ-
σπέρας. Ἔδίδαξε δὲ διὰ τούτου, ὅτι πᾶς
χριστιανός, ὅταν ἔλθῃ ὁ καιρὸς τῆς προσευ-
χῆς, πρέπον ἐστὶ πρῶτον, ἵνα ἀποβάλῃ

τὰς κοσμικὰς ἐνοχλήσεις καὶ τὸν θόρυβον
τῶν παθῶν, ἐπειτα ἀναβιβάσῃ τὸν νοῦν
αὐτοῦ « εἰς τὸ ὅρος, δὲ εὐδόκησεν ὁ θεὸς <sup>ψαλ. 67,
18.</sup> » κατοικεῖν ἐν αὐτῷ οὐκ ἥγουν εἰς τὸν σύρα-
νόν, ἵνα ὡς θυμιάματα καθαρὸν προσφέρῃ εἰς
τὸν θεὸν τὴν προσευχὴν αὕτοῦ. Ἀλλὰ καὶ
ἔως ἐσπέρας παρέτεινεν ὁ δεσπότης ἡμῶν
τῆς προσευχῆς τὸ ἔργον, ἵνα μάθωμεν, ὅτι
οὐχὶ σπουδὴ καὶ ταχύτης, ἀλλὰ παράτασις
καὶ ἐπιμονὴ ἀναγκαῖα ἐστὶν εἰς τὸν καιρὸν
τῆς προσευχῆς. Οὐ μὲν Κύριος οὖν παρέ-
τεινε τὴν προσευχὴν αὐτοῦ ἔως ἐσπέρας.

Τὸ δὲ πλοῖον ἦδη μέσον τῆς <sup>Ματ. 14,
24.</sup> θαλάσσης ἦν, βασανίζόμενον ὑπὸ^{8.}
τῶν κυμάτων· ἦν γάρ ἐναντίος ὁ
ἀνεμός.

Διὰ τί « ὁ ἔξαγων ἀνέμους ἐξ θησαυρῶν ^{ψαλ. 134}
» αὐτοῦ, ὁ δεσπόζων τοῦ κράτους τῆς ^{αὐτ. 88,}
» θαλάσσης, τὸν δὲ σάλον τῶν κυμάτων ^{10.}
» αὐτῆς » καταπραΐνων, οὐκ ἐξήγαγεν
ἀνεμον βοηθόν, οὐδὲ κατεστόρεσε τῆς θα-
λάσσης τὰ κύματα, ἵνα ἀκινδύνως καὶ
ἀφόβως διαπλεύσωσιν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ,
ἀλλὰ πρῶτον ἦνάγκασεν αὐτοὺς, ἵνα εἰσ-
έλθωσιν εἰς τὸ πλοῖον, ἐπειτα ἀφῆξε τὸ
πλοῖον, ἵνα βασανίζηται τὴν γύκτα ἐν τῷ
μέσῳ τῆς θαλάσσης ὑπὸ τῆς ἐναντίας τοῦ
ἀνέμου φορᾶς καὶ τῆς βίᾳς τῶν κυμάτων;
Ἐπίτηδες τοῦτο ἔπραξεν ὁ Κύριος, ἵνα
δοκιμάσῃ τὴν πίστιν αὐτῶν, καὶ συγειθίσῃ
αὐτοὺς εἰς τοὺς κινδύνους, οὓς ἔμελλον ὑπο-
μεῖναι, περιερχόμενοι τὴν οἰκουμένην διὰ τὸ
εὐαγγελικὸν κήρυγμα· ἀποδείξας δέ, ὅτι
εἰς πάντα κινδύνον καὶ εἰς πᾶσαν ἀνάγκην

προφθάνει καὶ λυτροῦται αὐτούς, Ήερμάνη τὴν πίστιν αὐτῶν, καὶ φυτεύσῃ εἰς τὴν καρδίαν αὐτῶν τὸ θάρρος καὶ τὴν πρὸς αὐτὸν ἐλπίδα. Βλέπε δὲ πῶς κατ' ὀλίγον καὶ βαθμηδὸν γυμνάζει αὐτοὺς ὡς φιλόσοργος πατὴρ καὶ διδάσκαλος· πρῶτον μὲν εἰς τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, ὅτε τὸ πλοῖον ἔκινδύνευεν ἐκ τοῦ σεισμοῦ καὶ τῶν καλυπτόντων αὐτὸν κυμάτων, τότε αὐτὸς μετ' αὐτῶν ἦν ἐν τῷ πλοίῳ κοιμώμενος· οὕτων χωρὶς ἀναβολῆς λυτροῦται αὐτοὺς τοῦ φόβου καὶ ἀπαλλάττει τοῦ κινδύνου· διό-

Mat. 8.
26.

» « ἐγερθείς, παραυτίκα ἐπετίμησε τοῖς » ἀνέμοις καὶ τῇ θαλάσσῃ· καὶ ἐγένετο » γαλήνη μεγάλη· νῦν δέ, μακρὰν ἀπέχων απὸ τοῦ πλοίου, ἀργοπορεῖ καὶ ἀναβάλλει τὴν βοήθειαν, καὶ τοῦ κινδύνου καὶ φόβου τὴν λύτρωσιν.

adv. 14.
25.

Τετάρτη δὲ φυλακῇ τῆς νυκτὸς ἀπῆλθε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς περιπατῶν ἐπὶ τῆς θαλάσσης.

θρ. 3.
Krit. 7.
Ekk. 14.
Märk. 6.
48.

Οἱ παλαιοὶ Ἐβραῖοι ἐμέριζον τὸν καιρὸν τῆς νυκτὸς εἰς τρία μέρη ἵσα· ἐν τῇ ἀρχῇ δὲ ἑκάστου μέρους μετεβάλλοντο οἱ φύλακες· ὅθεν ὠνόμαζον ταῦτα τὰ μέρη τοῦ νυκτερινοῦ καιροῦ φυλακάς· ἥγουν ἀρχὴν φυλακῆς, μέσην φυλακὴν καὶ ἐωθιγὴν φυλακῆν. Εἰς τὸν καιρὸν δὲ του Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς τέσσαρας φυλακὰς ἐμέριζον τὰς ὥρας τῆς νυκτὸς, κατὰ τὴν τῶν Ἑλλήνων καὶ Ῥωμαίων συνήθειαν. Πρῶτον οὖν ἀφῆκεν ὁ Κύριος τοὺς μαθητὰς αὐτὸν φορηθῆναι καὶ κινδυνεῦσαι ἴκανὰς ὥρας, ἵνα, ὡς εἴπομεν, καὶ τὴν πίστιν αὐτῶν γυμνάσῃ καὶ τὴν καρ-

τερίαν, ἔπειτα ἐν τῇ τετάρτῃ φυλακῇ ὅρᾳ τῆς νυκτὸς, ἥγουν μετὰ τὴν ἐννέατην ὥραν τῆς νυκτὸς, ἥλθε πρὸς αὐτοὺς περιπατῶν ἐπάνω εἰς τὴν θάλασσαν, καθὼς περιεπάτει καὶ ἐπάνω εἰς τὴν στερεὰν γῆν. "Ω τοῦ παραδόξου θαύματος! ἔσχισε μὲν ὁ Μωϋσῆς τὴν Ἐρυθρὰν θάλασσαν, καὶ ἐτίσεν αὐτὴν « τεῖχος ἐκ δεξιῶν, καὶ τεῖχος ἐξ εὐωνύμων »¹⁴, καὶ οὕτω πατήσας ὁ Ἰσραηλίτης λαός ἐπάνω εἰς τὴν φανεῖσαν γῆν διεπέρασε διὰ μέσου τῆς θαλάσσης· ἔστρεψε δὲ εἰς τὰ ὄπισθια ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ τοῦ Ἰορδάνου ποταμοῦ τὸ ρέμα, καὶ ἐφάνη ἡ ἐν τῷ βίθει αὐτοῦ ἔηρα γῆ, ἐν ᾧ πατήσαντες οἱ Ἰσραηλῖται, διέβησαν τὸν Ἰορδάνην. Μεγάλα ἀναμφιθόλως ταῦτα τὰ δύο θαύματα ἀλλ' ἀγαπάντεαι ὀπωσδήποτε ὁ νοῦς, δταν ἀκούωμεν, ὅτι οἱ ἀνθρώποι ἐκεῖνοι καὶ τὴν Ἐρυθρὰν θάλασσαν καὶ τὸν Ἰορδάνην ποταμὸν διῆλθον, πατήσαντες ἐπάνω εἰς τὴν γῆν τὴν γυμνωθεῖσαν τοῦ ὅδατος· ἀνθρώπος δέ, περιπατῶν ἐπὶ τῆς θαλάσσης, ἐξὶ θαῦμα παντελῶς ἀκατάληπτον· ἀρά γε ἐπηγένευ ἐκείνην τὴν ὥραν ἡ θάλασσα, καὶ ἐγένετο στερεά; ἀρά γε ἔλειψε τὸ βάρος τοῦ σώματος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ; ἀρά γε εὐλαβήθη ἡ θάλασσα τὸ δεσποτικόν καὶ θεῖον σῶμα, καὶ ἐβίσταζεν αὐτὸν ἐναντίον τῶν νόμων τῆς φύσεως αὐτῆς; ἀρά γε μόνα τὰ ἄκρα τῶν ποδῶν τοῦ Ἰησοῦ ἐψήσαν τὴν θάλασσαν, τὸ δὲ βάρος τοῦ σώματος ἐβίσταζεν ἡ δύναμις τῆς θεότητος; ἀληθῶς ἀκατάληπτος τοῦ θαύματος τούτου ὁ τρόπος, καθὼς καὶ ἄλλων πολλῶν· διὸ πρεπόντως, δταν τοῦτο εἶδον οἱ μαθηταί, ἐταράχθησαν.

Ματ. 14, 26.
Καὶ ἰδόντες αὐτὸν οἱ μαθηταὶ
ἐπὶ τὴν θάλασσαν περιπατοῦντα,
ἐταράχθησαν, λέγοντες, ὅτι φάντα-
σμα ἐστί, καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου ἔ-
κραξαν.

Κρ. 11, 14. Φάντασμά ἐστιν ἐκεῖνο, δπερ φαίνεται
μὲν ὡς πρᾶγμα ἀληθινὸν καὶ ὑπαρκτόν,
οὐκ ἐστι δὲ πρᾶγμα ὄντοτικόν, οὐδὲ ἔχει
ὅλως ὑπαρξίαν· τὸ φάντασμα ἐστὶ τῆς φαν-
τασίας κατάπληξις, εἴς τις καὶ αἱ αἰσθήσεις
ταραττόμεναι, ἀλλόκοτα ἐνεργοῦσι· πάντες
οἱ Ἑβραῖοι, δεδιδαγμένοι ὅντες ἐκ τῆς περὶ
τῶν μάγων τοῦ Φαραὼ ἴστορίας, καὶ ἐκ
τῶν ἴστορηθέντων περὶ τῆς ἐγγαστριμύθου
τοῦ Σαούλ, ἐπίστευον, ὅτι τοιαῦτα φαντά-
σματα ἐνίοτε φαίνονται συνεργείᾳ τοῦ δια-
βόλου πρὸς βλάβην τῶν ἀνθρώπων· διὸ καὶ
ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἔγραψε πρὸς τοὺς Κο-

ἵτε φοβούμεθα, τὸν θεὸν κράζομεν εἰς
βοήθειαν.

Εὐθέως δὲ ἐλάλησεν αὐτοῖς ὁ Ματ. 14, 27.
Ἰησοῦς, λέγων· Θαρσεῖτε, ἐγὼ εἰμί·
μὴ φοβεῖσθε.

Λάβετε θάρρος· ἐκεῖνο, δπερ βλέπετε,
οὐκ ἔστι φάντασμα· εἴγὼ εἰμί· μὴ φοβεῖ-
» σθε». Γνωρίσαντες δὲ ἐκ τῆς φωνῆς οἱ
μαθηταὶ δν οὐκ ἡδυγήθησαν γνωρίσαι ἐκ
τῆς ὄράσεως, ἔδειξαν διὰ τούτου, ὅτι εἰς
τὰ τῆς πίστεως ἡ ἀκοὴ ἴσχυροτέρα ἐστὶ
τῶν ὀφθαλμῶν. Ἡ δὲ δεσποτικὴ φωνὴ
ἔπαισεν εὐθὺς τὸν φόβον τῆς ψυχῆς, ἡσύ-
χασε τὴν ταραχὴν τοῦ πνεύματος, καὶ
θάρρος μέγα εἰς τὴν καρδίαν αὐτῶν ἐνέ-
σταξεν.

Αποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος, εἶπε, Κύριε Ματ. 14, 28.
ριε εἰ σὺ εἶ, κέλευσόν με πρὸς σὲ
ἐλθεῖν ἐπὶ τὰ ὕδατα· ὁ δὲ εἶπεν,
ἐλθε. Καὶ καταβὰς ἀπὸ τοῦ πλείου
ὁ Πέτρος, περιεπάτησεν ἐπὶ τὰ ὕδα-
τα ἐλθεῖν πρὸς τὸν Ἰησοῦν.

Ἀκούσας τὴν φωνὴν τοῦ κυρίου Ἰησοῦ ὁ
Πέτρος, καὶ διστάζει, καὶ πιστεύει, καὶ
δείκνυσιν ἀγάπην πρὸς τὸν Ἰησοῦν Χρι-
στὸν πλείονα τῶν ἀλλων μαθητῶν· «Κύ-
ριε, εἰ σὺ εἶ». Κύριε, λέγει, ἐὰν σὺ ὑ-
πάρχῃς ὁ Κύριός μου· τοῦτο ἐσὶ δισταγμός·
ἔτι ἐδίσταζε περὶ τοῦ ἐὰν ἐκεῖνος, δν
ἐδιλεπε καὶ ἤκουεν, ἦν δὲ Ἰησοῦς· «Κέλευ-
» σόν με πρὸς σὲ ἐλθεῖν». τοῦτο πίστις·
ἐπίστευσεν, ὅτι διὰ προστάγματος τοῦ
Ἰησοῦ Χριστοῦ δύναται καὶ αὐτὸς περι-

πατῆσαι ἐπάνω τῆς θαλάσσης· τοῦτο δὲ
ἐστὶ καὶ ἀγάπης ἀπόδειξις· πρόσταξόν με,
ἴνα ἔλθω πρός σε· θέλει, ίνα, πρὸν ἡ εἰσέλθῃ
ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ πλοῖον, προφθάσῃ αὐτός,
καὶ πλησιάσας ἀσπαθῇ αὐτὸν καὶ προσκυ-
νήσῃ· τοιοῦτον πρᾶγμα ἐστὶν ἡ ἀγάπη·
προϋπαντᾶ·, προτρέχει, προφθάνει τὸν
ἀγαπώμενον.. Καὶ ὁ μὲν πανταδύναμος ἔκε-
λευσεν· Ἐλθέ, εἶπεν· δὲ Πέτρος καταβαί-
νει ἀπὸ τοῦ πλοίου, καὶ περιπατῶν ἐπάνω
εἰς τὴν θάλασσαν ἔρχεται πρὸς τὸν Ἰησοῦν
Χριστόν, καὶ οὕτω γίνεται θαῦμα ἐπὶ
θαύματος, τὸ δεύτερον τοῦ πρώτου μεῖζον·
διότι οὐ μόνον ὁ δημιουργὸς καὶ δεσπότης
τῆς θαλάσσης, ἀλλὰ καὶ ὁ δοῦλος, τῇ δυνά-
μει τῆς προσταγῆς αὐτοῦ, περιπατεῖ ἐπ' αὐ-
τῆς ὡς ἐπὶ τῆς ἔντονος γῆς.

**Ματ. 14.
30.** Βλέπων δὲ τὸν ἄνεμον ἰσχυρὸν
ἐφοβήθη· καὶ ἀρξάμενος καταπον-
τίζεσθαι, ἔκραξε λέγων, Κύριε,
σῶσόν με..

41. «Τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σάρξ
» ἀσθενής! ἡ μὲν προθυμία τοῦ πνεύματος
τοῦ Πέτρου ἐδίωξεν ἀπὸ τῆς καρδίας αὐτοῦ
πάντα φόβον· διεν θαρσαλέως κατέβη ἀπὸ
τοῦ πλοίου, ἐπάτησεν ἐπάνω εἰς τὸ ὅδωρ,
καὶ περιεπάτησεν ἐπὶ τῆς θαλάσσης· διαν
δὲ εἶδε τὸν ἄνεμον ἰσχυρὸν καὶ ἑαυτὸν βυθι-
ζόμενον εἰς τὸ ὅδωρ, τότε ὑπερίσχυσεν ἡ
ἀσθένεια τῆς σαρκὸς τὴν προθυμίαν τοῦ
πνεύματος· διὸ καὶ ἐφοβήθη. Τοιαύτη ἐστὶν ἡ
ἀνθρώπινος φύσις· πολλάκις τὰ μεγάλα ἐπι-
τελεῖ, εἰς δὲ τὰ μικρὰ φοβεῖται καὶ δισάζει·
περιπατεῖ εἰς τὴν θάλασσαν καὶ οὐδὲν φοβεῖ-
ται, φοβεῖται δὲ τὸν ἄνεμον! Τοιοῦτον τι

ἐπιθεν δὲ Ἡλίας· τοσαῦτα κατώρθωσε θαυ-
μάσια ἔργα, ἐπειτα ἐφοβήθη τοὺς φοβε-
ρισμοὺς τῆς Ἱεζαύσθελ. Τοιοῦτον τι ἐπα-
θεν δὲ Μωϋσῆς· ἐφόνευσε τὸν Λίγυπτιον,
ἐπειτα ἐφοβήθη τὰ λόγια τοῦ Ἐβραίου.
Τοιοῦτον τι πάσχουσί τινες εὐσεβεῖς ἄν-
θρωποι· μετὰ προθυμίας μεγάλης, μηδένα
πειρασμὸν ἡ κίνδυνον φοβούμενοι, εἰσέρχον-
ται εἰς τῆς ἀρετῆς τὸν δρόμον, ἐνῷ ἐστὶν
ὁ Ἰησοῦς· εἶτα, συναντῶντες μικρόν τινα
πειρασμὸν ἡ κίνδυνον, διστάζουσι, καὶ φο-
βούνται, καὶ στρέφουσιν εἰς τὰ δόπισω. Οὐ
Πέτρος ὅμως ἐδώκε παράδειγμα ἀγιον διὰ
τὰς τοιαύτας πειριστάσεις· αὐτὸς ἐφοβήθη
καὶ ἐδίστασεν, ἀλλ’ οὐδὲ ἐστρίψη εἰς τὰ
δόπισω, οὐδὲ ἀπελπίσθη· ἔκραξε δὲ μεγαλο-
φώνως, «Κύριε, σῶσόν με». διεν καὶ ἔτυχε
τῆς σωτηρίας.

**Ματ. 14.
31.** Εὐθέως δὲ ὁ Ἰησοῦς, ἐκτείνας
τὴν χεῖρα, ἐπελάθετο αὐτοῦ, καὶ
λέγει αὐτῷ, ὀλιγόπιστε, εἰς τι ἐδί-
στασας;

Ταχὺς εἰς ἀντίληψιν δὲ πολυεύσπλαγχνος!
εὐθὺς ἐκτείνει τὴν χεῖρα αὐτοῦ καὶ ἐπιλαμ-
βάνεται τοῦ Πέτρου· ὁ δὲ πάλιν ἀφόβως
καὶ ἀδιστάχτως ἴσταται, καὶ περιπατεῖ
ἐπὶ τῆς θαλάσσης. Μάθημα ἐστὶ τοῦτο
διδάσκον, δτι, ἐὰν καὶ ἡμεῖς, διαν περιπέ-
σωμεν εἰς κινδύνους, προστρέχοντες εἰς τὸν
θέόν, κραυγάζωμεν ὡς ὁ Πέτρος, Κύριε,
σῶσον ἡμᾶς, ἐκτείνει καὶ πρὸς ἡμᾶς ὁ φι-
λάνθρωπος τὴν ἀντιληπτικὴν καὶ βοηθητι-
κὴν αὐτοῦ χεῖρα, καὶ σώζει ἡμᾶς ἀπὸ
πάσης κινδύνωδους πειριστάσεως· ἐπειτα
περιπατοῦμεν καὶ ἡμεῖς πάλιν ἀγδρείως καὶ

μεγαλοφύχως τῆς ἀρετῆς τὸν δρόμον. Ἀλλὰ διὰ τί δὲ θεάνθρωπος οὐκ ἐπετίμησε τῷ ἀνέμῳ, καθὼς καὶ ἄλλοτε, ἀλλ' ἡλεγξε τὸν ^{ἀν.} ^{26.} Πέτρον; ἵνα δεῖξῃ, ὅτι οὐχ ὁ ἄνεμος, ἀλλ' ἡ ὀλιγοπιστία καὶ ὁ δισταγμὸς αὐτὸν ἐφόβιζε καὶ κατεπόντιζεν· ἐν ὅσῳ θερμῶς ἐπίστευεν, ἔφευγεν ἀπ' αὐτοῦ ὁ φόβος, καὶ τὸ ὕδωρ τὸ ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτοῦ ἐστρεοῦτο· ὅτε δὲ ὥλιγοπίστησε καὶ ἐδίστασε, τότε καὶ ὁ φόβος αὐτὸν περιέσχε καὶ τὸ ὕδωρ, εἰς δὲ ἐπάτει, διελύετο. Σημείωσαι δέ, ὅτι οὐκ εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Πέτρῳ, "Αἱπιστε, ἀλλ' ὀλιγόπιστε· ἀληθῶς γὰρ οὐκ ἡπίστησεν ὁ Πέτρος, ἀλλ' ἐδίστασε· διότι, ἐὰν ὀλοτελῶς ἡπίστει, οὐκ ἔχραζε τὸ Κύριος σῶσόν με,

^{ματ. 14,} ^{32.} **Kai ἐμβάντων αὐτῶν εἰς τὸ πλοῖον, ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος.**

"Οτε δὲ ὁ Ἰησοῦς καὶ ὁ Πέτρος εἰσέβησαν εἰς τὸ πλοῖον, ἐπαυσεν εὐθὺς ὁ ἄνεμος. Καὶ ταῦτα μὲν γράφει ὁ Ματθαῖος· ὁ δὲ Ἰωάννης, σιωπήσας τινὰ ὑπὸ τοῦ Ματθαίου ἴστορηθέντα, προσέθηκε συντόμως τὰ ἐν τῷ μεταξὺ γεγονότα καὶ ὑπὸ τοῦ Ματθαίου σιωπηθέντα. "Ἐν δὲ τούτων ἐστὶ τὸ ἔξῆς, ήγουν τὸ ὅτι οἱ μαθηταί, ἀκούσαντες τὴν φωνὴν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰπόντος· «Ἐγὼ εἰμί, μὴ φοβεῖσθε, ήθελον λαβεῖν αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον· καὶ εὐθέως τὸ πλοῖον ἐγένετο ἐπὶ τῆς γῆς, εἰς ἣν ὑπῆργον». Καὶ τὸ μὲν «ήθελον λαβεῖν αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον» ἐγένετο πρὸ τῆς τοῦ Πέτρου καταβάσεως εἰς τὴν θάλασσαν· τὸ δὲ «Καὶ εὐθέως τὸ πλοῖον ἐγένετο ἐπὶ τῆς γῆς, εἰς ἣν ὑπῆργον», ἐγένετο μετὰ τὴν εἰς τὸ

πλοῖον εἰσέλευσιν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τοῦ Πέτρου· εὐθὺς δηλαδὴ μετὰ τὴν εἰσέλευσιν αὐτῶν, τὸ πλοῖον ἐπλησίασεν εἰς τὴν γῆν, εἰς ἣν οἱ ἀπόστολοι ἔσπευδον φθάσαι. Βλέπων δέ, ὅτι ἡ εἰσέλευσις τοῦ Κυρίου εἰς τὸ πλοῖον παύει μὲν τὸν ἄνεμον, εὐθύνει δὲ τὸ πλοῖον καὶ ὡθεῖ αὐτὸν εἰς τὴν γῆν, εἰς ἣν οἱ ἀπόστολοι ἔσπευδον φθάσαι, νόησον, ὅτι τοῦτο ἐστὶ σύμβολον, σημαῖνον, ὅτι εἰς ὅποιαν ψυχὴν ἔλθῃ ὁ Κύριος Ἰησοῦς, παύει μὲν τῶν παθῶν αὐτῆς τὴν ζάλην, εὐθύνει δὲ καὶ ποιεῖ αὐτὴν ἐγγίζειν εἰς τὴν ἐπουράνιον πατρίδα, ἣς τὴν ἀπόλαυσιν πάντες οἱ εὐσεβεῖς ἐπιθυμοῦσι, καὶ φθάσαι σπεύδουσι. Βλέπε δὲ καὶ τὸν καρπὸν τῶν θαυμάτων τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Oἱ δὲ ἐν τῷ πλοίῳ ἐλθόντες ^{ματ. 14,} ^{33.} προσεκύνησαν αὐτῷ λέγοντες, ἀλη- ^{ματ. 14,} ^{26, 27.} θῶς θεοῦ υἱὸς εἰ.

Διὰ τί ἀρά γε, ὅτε ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς «ἐπετίμησε τοῖς ἀνέμοις καὶ τῇ θαλάσσῃ, ^{ἀν.} ^{8, 26,} ^{27.} » καὶ ἐγένετο γαλήνη μεγάλῃ», τότε οἱ ἰδόντες τὸ θαῦμα ἔθαύμασαν μόνον καὶ εἶπον, «Ποταπὸς ἐστὶν οὗτος, ὅτι καὶ οἱ ἄνεμοι καὶ ἡ θάλασσα ὑπακούουσιν αὐτῷ», ἀλλ' οὐχ ὡμολόγησαν, ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἐστὶ θεοῦ υἱός; οἱ δὲ ἰδόντες τὸ σήμερον ἀγαγνωσθὲν θαῦμα, ἐλθόντες πρὸς τὸν Ἰησοῦν, ὡς υἱὸν θεοῦ προσεκύνησαν αὐτόν, καὶ μεγαλοφώνως ὡμολόγησαν, ὅτι ἀληθῶς θεοῦ υἱὸς ἐστί; διότι τὸ θαῦμα τοῦτο ὑπερέχει ἐκεῖνο· ὁ ἄνεμος καὶ ἡ θάλασσα καὶ κατὰ φύσιν μετὰ τὴν ζάλην ἡσυχάζουσι καὶ γαληνιῶσιν· ὁ δὲ ἐπὶ τῆς θαλάσσης

γαλ. 76,
19.

περίπατος δύο ἀνθρώπων, τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τοῦ Πέτρου, διὰ τῆς προσταγῆς αὐτοῦ τοῦ Ἰησοῦ, ἐστὶν ἔργον ὑπὲρ τὸν ἀνθρώπινον λόγον. Ἐκ τούτου οὖν ἐγνώρισαν οἱ μαθηταί, ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἐστὸν ἐκεῖνος, περὶ οὗ ὁ προφήτης Δαβὶδ προεῖπεν, « Ἐν τῇ θαλάσσῃ αἱ ὁδοὶ σου, καὶ αἱ τρίβοι σου ἐν ὅδαις πολλοῖς ». ἦγουν ἐγνώρισαν, ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος. Μετὰ δὲ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, διαπεράσαντες τὴν θάλασσαν, ἤλθον εἰς τὴν γῆν Γεννησαρέτ.

Ματ. 14,
34.

Καὶ διαπεράσαντες, ἤλθον εἰς τὴν Γεννησαρέτ.

Ἐν τούτῳ ἀσύμφωνοι φαίνονται οἱ εὐαγγελισταί· διότι ὁ μὲν Ματθαῖος λέγει, ὅτι

ἐφθασαν εἰς τὴν γῆν Γεννησαρέτ· ὁ δὲ Μάρκος διηγεῖται, ὅτι ὁ Ἰησοῦς « Ἡνάγκασε ^{μέρι. 6,} τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἐμβῆναι εἰς τὸ πλοῖον, καὶ προάγειν εἰς τὸ πέραν πρὸς Βηθσαΐν » δάν »· ὁ δὲ Ἰωάννης γράφει· « Καὶ εὐ- ^{Ιωάν. 6,} θέως τὸ πλοῖον ἐγένετο ἐπὶ τῆς γῆς, εἰς ἣν ὑπῆρχον »· ἀλλ' ἵδοὺ πῶς κατὰ πάντα σύμφωνα εἰσὶ τῶν θεηγόρων ἀνδρῶν τὰ λόγια· τὸ πλοῖον, ὅτε εἰς αὐτὸν εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐπαυσεν ὁ ἄνεμος, ἐφθασεν εὐθὺς εἰς τὴν γῆν· εἰς πολλαν γῆν; « εἰς ἣν ὡς λέγει ὁ Ἰωάννης, ἦγουν εἰς ἐκείνην τὴν γῆν, εἰς ἣν ἔσπευδον φθάσαι, ἥτις ἡν ἡ Βηθσαΐδα, ὡς λέγει ὁ Μάρκος· φθάσαντες οὖν ἐκεῖ, μετὰ ταῦτα διεπέρασαν καὶ ἤλθον εἰς τὴν γῆν Γεννησαρέτ, ὡς ιστορεῖ ὁ Ματθαῖος.